

Dengang vi var bønder (4)

Målgruppe: 8.-10. klasse, Ungdomsuddannelser, Voksenuddannelser

Dengang vi var bønder (4)

Beskrivelse

Dansk dokumentarserie i 6 afsnit. Bonden bliver landmand i 1800-tallet. Han og fru kommer på højskole og læser bøger og aviser. De er jævnligt i købstaden for at købe alle de nye varer, de bygger stuehuset ud og får brændekomfur og kødhakker. Landmændene skaber Foreningsdanmark og organiserer sig i andelsbevægelsen, hvilket er en rigtig god forretning. Liv Thomsen fortæller om en unik periode af danmarkshistorien, hvor vi for alvor begynder at eksportere bacon og smør til udlandet, og hvor landbruget bliver en reel magtfaktor.

Pædagogisk note

Dette afsnit i dokumentarserien handler især om bønderne og udviklingen i anden halvdel af 1800-tallet, hvor andelsideen kommer til at spille en stor rolle. Vi får med faktuel viden og beskrivelser et fint indblik i forholdene for bønderne, gårdejerne eller landmændene, som de efterhånden kom til at blive kaldt. Vi hører om fremgangen og de strukturelle og produktionsmæssige omlægninger i landbruget. Og får også kort givet et rids af den politiske udvikling fra godsejervælde til parlamentarisme.

Udsendelsen beskriver den udvikling, der på mange måder er med til at præge perioden og dansk landbrug (bemærk at afsnit 5 i serien beskriver omtrent samme periode, men med fokus på husmænd, landarbejdere og daglejere).

I historiefaget vil afsnittet sammen med afsnit 5 være et meget fint supplement i forløb, der beskæftiger sig med Danmark i perioden fra midten af 1800-tallet til begyndelsen af 1900-tallet, hvad enten fokus er på landbrugets udvikling eller industrialiseringen eller den økonomiske og politiske udvikling i Danmark, da der er en klar sammenhæng, der ikke må overses.

I dansk vil afsnittet give en rigtig fin baggrundsviden til at beskæftige sig med "det folkelige gennembrud" og forfattere som Aakjær, Skjoldborg, Pontoppidan, Nexø m.fl. samt billedkunstnere som ex. Brændekilde og Ring

Der er udarbejdet en kapitelmærkning, der fokuserer på indhold.

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: Indholdsmærkning

01:	Intro til serien og dette afsnit	00:00:06
02:	Bønderne og samfundets modernisering Der sker en rivende udvikling på landet i anden halvdel af 1800-tallet. Bedriften og hjemmet moderniseres, næringsfrihed giver tilgang af nye erhvervsgrupper til de byer, der opstår med jernbanens udbredelse, bønderne bliver gårdejerne og samtidig en økonomisk magtfaktor, og markedsökonomien giver mulighed for erhvervelse af alskens varer.	00:01:24
03:	Gårdejerne får et udsyn Nøgleord til beskrivelse af udviklingen: Højskoler, dannelse, viden, ytrer sig, selvstændiggørelse; og dette bliver også noget mange landbokvinder får del i.	00:09:12
04:	Starten på Foreningsdanmark Forsamlingshuse, landbo- og gymnastikforeninger, brugsforeninger, andelsmejerier, andelsslagterier. Omlægning af landbruget til animalsk produktion og eksport.	00:12:35
05:	Den politiske og teknologiske udvikling Der bliver rokket ved politiske magtbalancer, og teknologiske fremskridt ændrer alt - fra forarbejdning af landbrugsprodukter til arbejdet i køkkenet.	00:17:58
06:	Andelstiden Succes, stolthed og økonomisk udvikling.	00:21:42

07: Systemskiftet i 1901

00:24:08

Parlamentarismens indførelse i 1901 medfører, at bondebevægelsen og arbejderbevægelsen tager politisk over.